

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 10.04.2025 § 55

§ 55

Espoon ympäristönsuojeluviranomaisen vastine Uudenmaan ELY-keskuksen kuulemispyyntöön Nuuksio-seura ry:n tekemästä ympäristönsuojelulain 186 §:n mukaisesta vireillepanosta

Valmistelijat / lisätiedot:
Lahtela Eero

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Ympäristöjohtaja Söderman Tarja

Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa Uudenmaan ELY-keskukselle seuraavan vastineen Nuuksio-seura ry:n tekemästä ympäristönsuojelulain 186 §:n mukaisesta vireillepanosta koskien Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksen toiminnasta aiheutuvia hajuhaittoja:

Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunnan on mahdotonta ottaa kantaa Nuuksio-seura ry:n esittämiin vaatimuksiin siirtää kaikki biojätteen käsittelyvaiheet sisätiloihin tai että aumat olisi katettava ilman lupamääräyksessä tarkoitetun kohtuuttoman haitan tarkempaa määrittelyä.

Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunnan näkemyksen mukaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston HSY:lle 14.12.2012 tekemien ympäristölupapäätösten 212/2012/1 ja 213/2012/1 hajuhaittojen torjuntaan liittyvä määräys E.5. ei ole yksiselitteinen. Lupamääräyksessä E.5. tai sen perusteluissa ei määritellä, millaista hajua toiminnasta saa aiheutua ympäristöön eikä sitä, minkälainen hajuhaitta nähdään kohtuuttomana. Lisäksi määräyksen muotoilu on nykyisellään ristiriidassa itsensä kanssa, sillä määräyksessä lukee, ettei toiminnasta saa aiheutua kohtuuttomaa haittaa ja toisaalta myös, ettei haittaa saa aiheutua. Valvontaviranomaisen eli Uudenmaan ELY-keskuksen on näin ollen ollut vaikea, ellei mahdotonta, valvoa määräyksen E.5. noudattamista sen nykyisessä muodossa.

Toiminnasta aiheutuvien hajuhaittojen kohtuuttomuuden arviointi eli se, minkälainen hajuhaitta nähdään ympäristön kannalta kohtuuttomana, jää avoimeksi ja puuttuu lupamääräyksestä. ELY-keskus lausui hajuhaittojen selkeän määrittelyn tarpeellisuudesta vuonna 2023 ympäristölupapäätösten 321/2023 ja 322/2023 lupaprosessien yhteydessä, jotka käsittelivät Ämmässuon biojätteen käsittelylaitoksen toiminnan muuttamista ja ympäristöluvan tarkistamista, mutta AVI ei riittävällä tavalla huomioinut ELY:n lausuntoja lupapäätöksissä.

Jotta ELY-keskuksen olisi mahdollista valvoa ympäristöluvan määräystä, ELY-keskus voisi itse määritellä, minkälainen hajuhaitta nähdään

kohtuuttomana. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulisi ELY-keskuksen Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunnan näkemyksen mukaan tehdä YSL 89 §:n mukainen aloite luvan muuttamiseksi, jotta AVI voisi tarkentaa lupamääräyksessä E.5. tarkoitettua kohtuuttoman hajuhaitan määritelmää ja sitä, saako toiminnasta ylipäättään aiheutua hajuhaittaa.

Espoon ympäristönsuojelun tietoon on lisäksi tullut, että HSY aikoo selvittää Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksen toiminnasta aiheutuvia hajuhaittoja hajupaneelilla. Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunta kannattaa, että HSY perustaisi hajupaneelin monisyyisen hajuongelman kartoittamiseksi ja niiden seurantakeinoksi. Hajupaneelin tulokset ovat kuitenkin merkityksettömät ilman, että lupa- tai valvontaviranomainen määrittelee ympäristölle aiheutuvan kohtuullisen hajuhaitan ja sen, minkälainen hajuhaitta nähdään kohtuuttomana, sillä nykyisellään toiminnanharjoittajan, haitankärsijöiden ja valvontaviranomaisen tulkinnat ympäristöluvan hajuhaittaa koskevasta määräyksestä eroavat toisistaan.

Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunta ei ota kantaa Nuuksio-seura ry:n vaatimuksiin ennen hajuhaittaa koskevan lupamääräyksen E.5. tarkoittaman kohtuuttoman hajuhaitan määrittelemistä lupa- tai valvontaviranomaisen toimesta.

Käsittely

Ville Laakso ja Sini Juuti ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Laakso toimii varsinaisena ja Juuti varajäsenenä HSY:n hallituksessa (hallintolain 28 § 1 momentti 5 kohta).

Sanna-Liisa Sihto-Nissilä teki Mika Hentusen kannattamana seuraavanlaisen muutosehdotuksen: ”Lisätään lauseen ”Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunta kannattaa, että HSY perustaisi hajupaneelin monisyyisen hajuongelman kartoittamiseksi ja niiden seurantakeinoksi.” tilalle: ”Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunta kiirehtii, että HSY perustaa hajupaneelin monisyyisen hajuongelman kartoittamiseksi ja niiden seurantakeinoksi. Mikäli hajuhaitta mittauksin tunnistetaan, Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunta suosittaa, että HSY alkaa selvittää keinoja, joilla hajuhaittoja voidaan estää tai lievittää. Tulevaisuudessa biojätteen määrä tulee kasvamaan, joten hajuhaitan voidaan olettaa pahenevan tulevaisuudessa.””

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että sen aikana on tehty yksi kannatettu lisäyksesitys. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Sihto-Nissilän muutosesitys hyväksyä yksimielisesti. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi lautakunnan yksimielisesti hyväksyneen lisäyksesityksen.

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa Uudenmaan ELY-keskukselle seuraavan vastineen Nuuksio-seura ry:n tekemästä ympäristönsuojelulain 186 §:n mukaisesta vireillepanosta koskien Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksen toiminnasta aiheutuvia hajuhaittoja:

Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunnan on mahdotonta ottaa kantaa Nuuksio-seura ry:n esittämiin vaatimuksiin siirtää kaikki biojätteen käsittelyvaiheet sisätiloihin tai että aumat olisi katettava ilman

lupamääräyksessä tarkoitetun kohtuuttoman haitan tarkempaa määrittelyä.

Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunnan näkemyksen mukaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston HSY:lle 14.12.2012 tekemien ympäristölupapäätösten 212/2012/1 ja 213/2012/1 hajuhaittojen torjuntaan liittyvä määräys E.5. ei ole yksiselitteinen. Lupamääräyksessä E.5. tai sen perusteluissa ei määritellä, millaista hajua toiminnasta saa aiheutua ympäristöön eikä sitä, minkälainen hajuhaitta nähdään kohtuuttomana. Lisäksi määräyksen muotoilu on nykyisellään ristiriidassa itsensä kanssa, sillä määräyksessä lukee, ettei toiminnasta saa aiheutua kohtuutonta haittaa ja toisaalta myös, ettei haittaa saa aiheutua. Valvontaviranomaisen eli Uudenmaan ELY-keskuksen on näin ollen ollut vaikea, ellei mahdotonta, valvoa määräyksen E.5. noudattamista sen nykyisessä muodossa.

Toiminnasta aiheutuvien hajuhaittojen kohtuuttomuuden arviointi eli se, minkälainen hajuhaitta nähdään ympäristön kannalta kohtuuttomana, jää avoimeksi ja puuttuu lupamääräyksestä. ELY-keskus lausui hajuhaittojen selkeän määrittelyn tarpeellisuudesta vuonna 2023 ympäristölupapäätösten 321/2023 ja 322/2023 lupaprosessien yhteydessä, jotka käsittelivät Ämmässuon biojätteen käsittelylaitoksen toiminnan muuttamista ja ympäristöluvan tarkistamista, mutta AVI ei riittävällä tavalla huomioinut ELY:n lausuntoja lupapäätöksissä.

Jotta ELY-keskuksen olisi mahdollista valvoa ympäristöluvan määräystä, ELY-keskus voisi itse määritellä, minkälainen hajuhaitta nähdään kohtuuttomana. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulisi ELY-keskuksen Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunnan näkemyksen mukaan tehdä YSL 89 §:n mukainen aloite luvan muuttamiseksi, jotta AVI voisi tarkentaa lupamääräyksessä E.5. tarkoitettua kohtuuttoman hajuhaitan määritelmää ja sitä, saako toiminnasta ylipäättään aiheutua hajuhaittaa.

Espoon ympäristönsuojelun tietoon on lisäksi tullut, että HSY aikoo selvittää Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksen toiminnasta aiheutuvia hajuhaittoja hajupaneelilla. Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunta kiirehtii, että HSY perustaa hajupaneelin monisyisen hajuongelman kartoittamiseksi ja niiden seurantakeinoksi. Mikäli hajuhaitta mittauksin tunnistetaan, Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunta suosittaa, että HSY alkaa selvittää keinoja, joilla hajuhaittoja voidaan estää tai lievittää. Tulevaisuudessa biojätteen määrä tulee kasvamaan, joten hajuhaitan voidaan olettaa pahenevan tulevaisuudessa. Hajupaneelin tulokset ovat kuitenkin merkityksettömät ilman, että lupa- tai valvontaviranomainen määrittelee ympäristölle aiheutuvan kohtuullisen hajuhaitan ja sen, minkälainen hajuhaitta nähdään kohtuuttomana, sillä nykyisellään toiminnanharjoittajan, haitankärsijöiden ja valvontaviranomaisen tulkinnat ympäristöluvan hajuhaittaa koskevasta määräyksestä eroavat toisistaan.

Espoon ympäristö- ja rakennuslautakunta ei ota kantaa Nuuksio-seura ry:n vaatimukseen ennen hajuhaittaa koskevan lupamääräyksen E.5. tarkoittaman kohtuuttoman hajuhaitan määrittelyä lupa- tai valvontaviranomaisen toimesta.

Selostus

Vireillepanon tiedot

Uudenmaan ELY-keskus on 11.3.2025 lähettänyt Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tiedon mahdollisuudesta antaa vastine

Nuukio-seura ry:n YSL 186 §:n mukaiseen vireillepanoon (oheismateriaali).

Nuukio-seura ry vaatii vireillepanossaan Uudenmaan ELY-keskusta ryhtymään toimenpiteisiin HSY:n jatkuvan ympäristöluvan rikkomisen vuoksi. Nuukio-seura ry tulkitsee, että ympäristöluvan mukaan biojätteen käsittelystä ei saa aiheutua hajuhaittaa. Vaateen mukaan hajut aiheutuvat ulkona olevista aumoista, joten HSY täytyy velvoittaa siirtämään kaikki käsittelyvaiheet sisätiloihin tai aumat on katettava. Vaateen mukaan HSY tulkitsee ympäristöluvan määräystä siten, ettei aiheutunut hajuhaitta saa olla kohtuutonta ja vetoaa muun muassa sääolosuhteisiin hajujen esiintyessä.

Vireillepanovaatimuksen mukaan Nuukio-seuran ja alueen asukkaiden tavoitteena on, että hajuhaitat asuinalueella loppuvat ympäristöluvan mukaisesti. Vireillepanossa esitetään muun muassa, että HSY ei pysty esittämään hajuista ja niiden määrästä luotettavia mallinnuksia ja mittauksia, ja että asukkaiden palautteiden kerääminen ei ole toimivaa eikä annettuja palautteita huomioida. Lisäksi HSY:n toiminnasta aiheutuvat hajuhaitat aiheuttavat taloudellista vahinkoa asuntokauppojen vaikeutumisen seurauksena.

Ympäristöluvan määräys hajusta ja pölystä

Etelä-Suomen aluehallintoviraston HSY:n Ämmässuon ekoteollisuuskeskukselle 14.12.2012 tekemien ympäristölupapäätösten 212/2012/1 ja 213/2012/1 määräys E.5. kuuluu seuraavasti:

Haju ja pölyhaitat
E.5.

Toiminnasta ei saa aiheutua lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kohtuuttomia haju- tai pölyhaittoja jätteen vastaanoton, käsittelyjen tai varastoinnin aikana.

Kompostointi- ja mädätyslaitoksista ulos kentälle siirrettävän jälkikypsyttävän kompostin ja mädätteen laatu on oltava sellainen tai jälkikypsytyssaumat on peitettävä hajuyhdisteitä suodattavalla materiaalilla siten, että jälkikypsytyksestä ei aiheudu ympäristölle hajuhaittaa.

Kompostoitavien teollisuuden ja maatalouden kasviperäisten jätteiden ja metsäteollisuuden kuitulietteiden laatu on oltava sellainen tai kompostointiaumat on peitettävä hajuyhdisteitä suodattavalla materiaalilla siten, että kompostoinnista ei aiheudu ympäristölle hajuhaittaa.

Määräyksen E.5. eri tulkinnat

Uudenmaan ELY-keskus on 24.3.2021 antanut HSY:lle kehotuksen noudattaa AVI:n sille myöntämiä ympäristölupia ja järjestämään toimintansa siten, ettei siitä aiheudu ympäristölupamääräysten vastaista hajuhaittaa ympäristössä.

HSY antoi kehotuksen johdosta selvityksen 7.5.2021, jonka mukaan HSY noudattaa sille myönnettyjen ympäristölupien määräyksiä. HSY:n tulkinnan mukaan ympäristöluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuu aina jonkinlaista haittaa ympäristölle, ja että heidän aiheuttamansa haitta ei ole kohtuutonta.

Liitteet

Oheismateriaali

- EI JULKAISTA, Nuuksio-seura ry:n vireillepano (sisältää henkilötietoja)

Tiedoksi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus, kirjaamo